

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 273/2025
30.09.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Вуковић, председника већа, Слободана Велисављевића, Светлане Томић Јокић, Александра Степановића и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због продуженог кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. у вези члана 61. Кривичног законика, одлучујући о захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљене АА - адвоката Вере Хофман и адвоката Ирене Ђорђевић, поднетим против правноснажних пресуда Основног суда у Куршумлији 2К.бр. 10/22 од 17.09.2024. године и Вишег суда у Прокупљу Кж1.бр. 153/24 од 16.12.2024. године, у седници већа одржаној дана 30.09.2025. године, већином гласова, донео је

ПРЕСУДУ

I УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА - адвоката Вере Хофман, па се **УКИДАЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Куршумлији 2К.бр. 10/22 од 17.09.2024. године и Вишег суда у Прокупљу Кж1.бр. 153/24 од 16.12.2024. године и предмет враћа Основном суду у Куршумлији на поновно суђење.

II ОДБАЦУЈЕ СЕ као неблагоприятан захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА - адвоката Ирене Ђорђевић поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Куршумлији 2К.бр. 10/22 од 17.09.2024. године и Вишег суда у Прокупљу Кж1.бр. 153/24 од 16.12.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Куршумлији 2К.бр. 10/22 од 17.09.2024. године окривљена АА оглашена је кривом због извршења продуженог кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ и изречена јој је условна осуда и то тако што је утврђена казна затвора у трајању од 6 месеци и истовремено одређено да се наведена казна неће извршити уколико окривљена у року од једне године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело. Одлучено је о имовинскоправном захтеву оштећене, као и о трошковима кривичног поступка, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Вишег суда у Прокупљу Кж1.бр. 153/24 од 16.12.2024. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљене АА и пресуда Основног суда у Куршумлији 2К.бр. 10/22 од 17.09.2024. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтеве за заштиту законитости поднели су браниоци окривљене АА, у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП и то:

- адвокат Вера Хофман, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости, побијане пресуде укине и предмет врати на поновни поступак и одлучивање или исте преиначи и окривљену ослободи од оптужбе због застарелости кривичног гоњења;

- адвокат Ирена Ђорђевић, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости, побијане пресуде укине и предмет врати на поновно суђење и одлучивање или исте преиначи и окривљену ослободи од оптужбе у смислу члана 423. ЗКП.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљене АА - адвоката Вере Хофман Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и бранилаца окривљене, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, па је, након оцене навода изнетих у захтевима, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА - адвоката Вере Хофман је основан, док је захтев браниоца окривљене АА - адвоката Ирене Ђорђевић неблагоприятен.

По налажењу Врховног суда основано се у поднетом захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене - адвоката Вере Хофман указује да је окривљена погрешно оглашена кривом због извршења продуженог кривичног дела фалсификовање исправе. Наиме, кривично дело из члана 355. Кривичног законика је свршено када је предузета радња извршења кривичног дела, тачније када је фалсификована јавна исправа – уверење употребљено као право, односно стављено у правни саобраћај, па је доношењем побијаних правноснажних пресуда учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, јер је суд на штету окривљене погрешно применио закон.

Наиме, према чињеничном опису кривичног дела утврђеног у изреци побијане првостепене пресуде, окривљена је у стању урачунљивости, са умишљајем набавила лажну јавну исправу и исту употребила као праву, а на начин ближе опредељен у изреци првостепене пресуде, те је тиме окривљена извршила продужено кривично дело фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ.

Одредбом члана 355. став 1. КЗ прописано је да ко направи лажну или преиначи праву исправу у намери да се таква исправа употреби као права или као лажну или преиначену исправу употреби као праву или је набави ради употребе казниће се

затвором до три године, док је у ставу 2. истог члана прописано да, ако је дело из става 1. учињено у погледу јавне исправе, тестамент, менице, чека, јавне или службене књиге или друге књиге која се мора водити на основу закона, учинилац ће се казнити затвором од 3 месеца до 5 година.

Наведено кривично дело је свршено када је предузета радња извршења, односно када је фалсификована исправа – уверење, употребљена као права, односно када је стављена у правни саобраћај, а то је моменат када је створена таква ситуација да се оној коме је упућена упозна са њеном садржином. У конкретном случају, сама околност да је послодавац и даље у заблуди, односно да је окривљена радила на радном месту након обављеног конкурса после којег је и засновала радни однос, а на ком конкурс је употребила спорно уверење не значи да је окривљена континуирано употребљавала исправу. Употреба је процесна радња - чин стављања исправе у правни промет. Касније заснивање радног односа представља последицу употребе фалсификоване исправе, а у конкретном случају приликом пријављивања на конкурс, чиме је дело свршено. Осим тога, радња кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. КЗ није описана трајним глаголом, већ свршеним глаголом „направи, употреби...“.

Имајући у виду све наведено Врховни суд је усвојио као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА - адвоката Вере Хофман, те на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП укинуо правноснажне пресуде Основног суда у Куршумлији 2К.бр. 10/22 од 17.09.2024. године и Вишег суда у Прокупљу Кж1.бр. 153/24 од 16.12.2024. године и предмет враћа Основном суду у Куршумлији на поновно одлучивање, у смислу разлога изнетих у овој пресуди,

У поновном поступку суд ће приликом одлучивања имати у виду примедбе из ове пресуде, те ће поступити по истима и најпре отклонити повреду закона на коју му је указано, након чега ће бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку, у којој ће о свим чињеницама које су предмет доказивања дати јасне, конкретне и аргументоване разлоге, а након тога ће бити у могућности и да одлучи о примени одредаба о застарелости кривичног гоњења, на које и бранилац – адвокат Вера Хофман у захтеву указује.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА - адвоката Ирене Ђорђевић је неблаговремен.

Одредбом члана 485. став 4. ЗКП прописано је да окривљени може поднети захтев за заштиту законитости у року од 30 дана од дана када му је достављена правноснажна одлука, под условом да је против те одлуке користио редовни правни лек. Овај рок важи и рачуна се исто и за браниоца окривљеног, с обзиром на одредбу члана 71. тачка 5) ЗКП, којом су права браниоца одређена и ограничена садржином права окривљеног.

Из списка предмета се утврђује да је окривљена АА пресуду Вишег суда у Прокупљу Кж1.бр. 153/24 од 16.12.2024. године примила дана 30.12.2024. године, а да је бранилац окривљене, адвокат Ирена Ђорђевић, поднела захтев за заштиту законитости Врховном суду препорученом пошљицом дана 18.02.2025. године.

Према наведеном, захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА - адвоката Ирене Ђорђевић, против означених правноснажних пресуда поднет је по протеку законом прописаног рока за подношење истог, из члана 485. став 4. ЗКП, те је исти неблаговремен.

Са изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП одлучио као у ставу првом изреке, док је на основу члана 487. став 1. тачка 1) ЗКП одлучио као у ставу другом изреке ове пресуде.

Записничар-саветник
Ирина Ристић, с.р.

Председник већа-судија
Татјана Вуковић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић